

Lublin, 27 września 2023 r.

RIO.II.600.30.2023

Pan Janusz Hordejuk
Starosta Parczewski
ul. Warszawska 24
21 – 200 Parczew

Szanowny Panie Starosto

W dniach od 22 czerwca do 21 lipca 2023 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej powiatu parczewskiego. Protokół kontroli podpisano 4 sierpnia 2023 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie ustaleń rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Budżetu i Starostwa Powiatowego:

1.1.1. Nieprawidłowa klasyfikacja budżetowa wydatków na zakup artykułów żywnościowych – str. 10 protokołu.

Wydatki z tytułu zakupu artykułów żywnościowych klasyfikować do § 4220 „Zakup środków żywności”, zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów wydatków i środków (z objaśnieniami)”, stanowiącą Załącznik nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513 z późn. zm).

1.1.2. Nieprawidłowości w zakresie ewidencji środków trwałych, polegające na:

- niewyksięgowaniu wartości nieruchomości będących w trwałym zarządzie jednostki organizacyjnej,
- ujęciu w ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 011 „Środki trwałe” działek gruntów bez określenia ich wartości,
- zaliczeniu do wartości początkowej środków trwałych kosztów niezwiązanych z ich wytworzeniem – str. 10-13 protokołu.

Wyksięgować wartość gruntów będących w trwałym zarządzie jednostki, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 i 22 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 645 z późn. zm.) i art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.).

Środki trwałe stanowiące własność powiatu (w tym grunty) ujmować w księgach rachunkowych ilościowo i wartościowo, według ich wartości początkowej, ustalonej zgodnie z przepisami art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 8 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze zasady funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe”, określone w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), powoływanego w części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

1.1.3. Niezachowanie zasady ewidencjonowania operacji gospodarczych w porządku systematycznym – str. 17, 20-22 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać z zachowaniem systematyki zapisów, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- a) ujmować – na właściwych kontach rozrachunkowych – wszystkie operacje poprzedzające płatność wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.),
- b) operacje związane z realizacją projektów - na wyodrębnionym rachunku bankowym projektu - ujmować, zgodnie z zasadami opisanymi w polityce rachunkowości, pamiętając, że stan i obroty na każdym wyodrębnionym rachunku bankowym winny być zgodne ze stanem prowadzonego do tego rachunku konta księgowego:
 - 1) w przypadku ustalenia w polityce rachunkowości, że zapisy na wyodrębnionym rachunku bankowym projektu są ewidencjonowane w księgach budżetu, (a konto 130 „Rachunek bieżący jednostki”, jest kontem ewidencyjnym, służącym do ujmowania dochodów i wydatków realizowanych bezpośrednio z rachunku bieżącego budżetu powiatu, którego saldo odpowiednio w zakresie zrealizowanych dochodów i wydatków podlega okresowemu przeksięgowaniu na konto 800 „Fundusz jednostki”):

- wpływ środków na wyodrębniony rachunek bankowy projektu:
 - * w księgach rachunkowych budżetu:
 - Wn 133 „Rachunek budżetu”,
 - Ma 901 „Dochody budżetu”,
 - * w księgach rachunkowych Starostwa:
 - Wn konta wskazanego w zakładowym planie kont (np. 221, 222),
 - Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,
 - oraz okresowe przeksięgowanie:
 - Wn 800 „Fundusz jednostki”,
 - Ma odpowiednio konta 221, 222,
 - wydatki dokonywane z rachunku projektu:
 - * w księgach rachunkowych budżetu:
 - Wn 902 „Wydatki budżetu”,
 - Ma 133 „Rachunek budżetu”,
 - * w księgach rachunkowych Starostwa:
 - Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
 - Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki” (projekt),
 - okresowe przeksięgowanie zrealizowanych wydatków:
 - * w księgach rachunkowych Starostwa:
 - Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
 - Ma 800 „Fundusz jednostki”
- 2) w przypadku ustaleń, że zapisy na wyodrębnionym rachunku bankowym projektu są ewidencjonowane w księgach Starostwa (na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki”):
- wpływ środków na wyodrębniony rachunek bankowy projektu:
 - * w księgach rachunkowych Starostwa:
 - Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki” (projekt),
 - Ma 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,
 - i jednocześnie
 - Wn konta wskazanego w zakładowym planie kont (np. 221, 222),
 - Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,
 - oraz okresowe przeksięgowanie:
 - Wn 800 „Fundusz jednostki”,
 - Ma odpowiednio konta 221, 222,
 - * w księgach rachunkowych budżetu:
 - Wn 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,
 - Ma 901 „Dochody budżetu”,
- wydatki dokonywane z rachunku projektu:
 - * w księgach rachunkowych Starostwa:
 - Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
 - Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki” (projekt),

- okresowe przeksięgowanie zrealizowanych wydatków:

* w księgach rachunkowych Starostwa:

Wn 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,

Ma 800 „Fundusz jednostki”,

* w księgach rachunkowych budżetu:

Wn 902 „Wydatki budżetu”,

Ma 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,

stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w Załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.1.4. Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-Z za 2022 r. – niewłaściwej kwoty udzielonych poręczeń – str. 24-25 protokołu.

Jednostkowe sprawozdanie Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” sporządzać na podstawie ewidencji księgowej oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652), mając na uwadze przepisy § 4 ust. 1 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej Załącznik nr 8 do tego rozporządzenia.

1.2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości Zarządu Dróg Powiatowych w Parczewie:

1.2.1. Nieujęcie w księgach rachunkowych Zarządu Dróg Powiatowych wartości nieruchomości będących w trwałym zarządzie tej jednostki – str. 32-33 protokołu.

W księgach rachunkowych jednostki ująć wartość środków trwałych będących w jej trwałym zarządzie, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze przepisy art. 21 ust. 1 i 22 ust. 1 ustawy o drogach publicznych.

1.2.2. Nieprawidłowości w zakresie inwentaryzacji przeprowadzonej na 31.12.2022 r., polegające na:

- nierozliczeniu wyników inwentaryzacji materiałów,
- zastosowaniu nieprawidłowej metody inwentaryzacji środków trwałych, do których dostęp nie jest utrudniony – str. 35-37 protokołu.

Wyniki inwentaryzacji powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, a ujawnione różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach – wyjaśniać i rozliczać w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, stosownie do przepisów art. 27 ustawy o rachunkowości.

Inwentaryzację środków trwałych, do których dostęp nie jest utrudniony, przeprowadzać metodą spisu z natury, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 1 tej ustawy.

2. W zakresie budżetu powiatu:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Niedokonywanie lub nieprawidłowe dokonywanie – waloryzacji czynszu za dzierżawę – str. 39-40 protokołu.

Dokonywać waloryzacji czynszu za dzierżawę nieruchomości, zgodnie z postanowieniami zawartych umów, w związku z przepisami art. 693 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.) oraz art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

2.1.2. Niepodejmowanie skutecznych czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległych należności z tytułu użytkowania wieczystego, skutkujące przedawnieniem roszczeń (w wysokości 3.866,76 zł) – str. 42 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległych należności cywilnoprawnych, w związku z przepisami art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

Ponadto, rozważyć podjęcie działań zmierzających do ustalenia czy wartość oddanych w trwałą zarząd nieruchomości uległa zmianie w celu aktualizacji rocznych opłat z tytułu trwałego zarządu, mając na uwadze przepisy art. 87 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344 z późn. zm.).

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Obliczenie ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za niewłaściwie ustaloną liczbę dni (co skutkowało jego zawyżeniem o 612,53 zł). Nieterminowa wypłata ekwiwalentów – str. 49-50 protokołu.

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wypłacać w dniu ustania stosunku pracy za – poprawnie ustaloną – liczbę dni niewykorzystanego przez pracownika urlopu wypoczynkowego, w związku z przepisami art. 171 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465).

Wystąpić do pracownika o zwrot nadpłaconej kwoty lub wyegzekwować ją od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe naliczenie, na podstawie przepisów działu piątego Kodeksu pracy.

2.2.2. Nieterminowe wypłacenie pracownikom obsługiwanej jednostki nagrody jubileuszowej, odprawy rentowej oraz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy – str. 54-55 protokołu.

Nagrodę jubileuszową wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, stosownie do przepisów § 8 ust. 1 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960 z późn. zm.).

Jednorazową odprawę w związku z przejściem pracownika na rentę z tytułu niezdolności do pracy, wypłacać w dniu ustania stosunku pracy, stosownie do przepisów § 9 ust. 1 cytowanego rozporządzenia.

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypłacać pracownikowi w dniu ustania stosunku pracy, w związku z art. 171 § 1 ustawy Kodeks pracy.

2.2.3. Nieprawidłowe ustalenie terminu związania ofertą w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych – str. 58, 60, 62 protokołu.

Termin związania ofertą – w postępowaniu o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne – określać datą w dokumentach zamówienia, jednak nie dłużej niż 30 dni od dnia upływu terminu składania ofert, przy czym pierwszym dniem terminu związania ofertą jest dzień, w którym upływa termin składania ofert, zgodnie z przepisami art. 307 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605).

2.3. W zakresie długu publicznego:

2.3.1. Wykazanie w wieloletniej prognozie finansowej uchwalonej 22 grudnia 2022 r. zaniżonych kwot wydatków z tytułu poręczeń w latach 2031 i 2032 - str. 70 protokołu.

W wieloletniej prognozie finansowej wykazywać realistyczne dane, w związku z przepisami art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Do wiadomości:

Rada Powiatu Parczewskiego